

Misija OEBS u Srbiji pomaže uspostavljanje nezavisnih, odgovornih i efikasnih demokratskih institucija, naročito u oblasti vladavine prava, ljudskih prava, medija, sprovođenja zakona, ekonomije i zaštite životne sredine.

Brošura

Misija OEBS u Srbiji

Misija u Srbiji

PROGRAM PODRŠKE INTEGRACIJI ROMA

Istorijat

Od 2002. godine, Misija OEBS u Srbiji je u skladu sa svojim mandatom ulagala značajne napore u cilju integracije Roma u Srbiji¹. Aktivnosti Misije bile su usmerene ka pružanju podrške vlastima Republike Srbije u sprovođenju „Akcionog plana za poboljšanje položaja Roma i Sintija u regionu OEBS-a,” kao i ka ispunjavanju ciljeva i zadataka Dekade za inkluziju Roma.

Stalni savet OEBS-a je 2003. godine usvojio „Akcioni plan za poboljšanje položaja Roma i Sintija u regionu OEBS-a”. Cilj ovog plana je da obezbedi Romima i Sintima „punu i ravnopravnu ulogu” u društvu u kojem žive, da iskoreni diskriminaciju usmerenu protiv njih, kao i da promoviše učešće Roma u donošenju i primeni političkih odluka.

Od februara 2006. godine, većina aktivnosti Misije OEBS koje su usmerene na aktivnosti vezane za Rome sprovedene su u okviru dva uzastopna projekta u vrednosti dva miliona evra koje je finansijski podržala Evropska komisija². Projekti su planirani i sprovedeni u saradnji sa Sekretarijatom za romsku nacionalnu strategiju Ministarstva za ljudska i manjinska prava.

Podrška državnim institucijama i politici

Sekretarijat za romsku nacionalnu strategiju i Romska nacionalna strategija

Tokom 2002. godine, Misija OEBS-a zalagala se da Ministarstvo za ljudska i manjinska prava inicira izradu Nacionalne strategije za uključivanje i osnaživanje Roma. Ovaj dokument završen je 2003. godine uz podršku OEBS-a i propraćen je podrškom Misije Ministarstvu u osnivanju Sekretarijata za romsku nacionalnu strategiju (SRNS). SRNS je postao osnovni koordinator i upravljačko telo za teme vezane za Rome u Srbiji, kao i ključni partner Misije OEBS u Srbiji. SRNS je dobijao direktnu operativnu podršku od strane OEBS-a tokom 4 godine.

Nacionalni savet romske nacionalne manjine

Nacionalni savet romske nacionalne manjine osnovan je 2002. godine na osnovu Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina (2002. godina), što je aktivno podržano od strane Misije OEBS u Srbiji. Misija OEBS-a, takođe je aktivno podržala izbor prvog Nacionalnog saveta za romsku nacionalnu manjinu i asistirala u izgradnji njegovog institucionalnog kapaciteta. U 2008. godini, Misija OEBS-a podržava Ministarstvo za ljudska i manjinska prava u izradi nacrtu Zakona o izboru i nadležnostima saveta nacionalnih manjina.

Tokom 2006/2007. godine, Misija OEBS u Srbiji unapredila je institucionalni kapacitet i politički okvir na nacionalnom i lokalnom nivou, kao deo programa finansiranog od strane Evropske komisije, kroz izradu i uspostavljanje:

- *nacionalnih akcionih planova za inkluziju Roma*
Misija OEBS-a pružila je finansijsku i tehničku podršku za izradu četiri nacionalna akciona plana za inkluziju Roma (obrazovanje, zdravstvo, zapošljavanje i stanovanje) i formiranje relevantnih radnih grupa koje će koordinisati njihovu implementaciju i podršku za uspostavljanje i operativnost Centra za readmisiju.
- *lokalnih akcionih planova i romskih opštinskih koordinatora*
Misija OEBS u Srbiji takođe je unapredila institucionalne kapacitete i politički okvir na lokalnom nivou putem edukacije i uvođenjem romskih opštinskih koordinatora u osamnaest opština³. Osnovna svrha koordinatora je da smanje razlike i približe lokalne romske zajednice lokalnim samoupravama i da obezbede pripremu i sprovođenje lokalnih akcionih planova. Sprovođenje planova je podržano kroz davanje malih donacija za inicijative u okviru lokalnih planova. Ukupno je bilo obezbeđeno 305.872 evra⁴. Trinaest opština je tokom vremena sistematizovalo poziciju opštinskog koordinatora. Na osnovu uspeha probne šeme koju je sprovela Misija OEBS-a, UNDP je nastavio ovu inicijativu i uključio dodatnih 10 opština u ovaj program.

1 | Odluka Stalnog saveta OEBS-a (11. januar 2001.) definiše mandat Misije OEBS u SRJ da, između ostalog „promoviše zaštitu ljudskih prava, uključujući i prava pripadnika nacionalnih manjina, kao i praćenje pravilnog razvoja demokratskih institucija, procesa i mehanizama.”

2 | Projekti su vođeni od strane Evropske agencije za rekonstrukciju do oktobra 2008., kada su ovlašćenja prebačena na Kancelariju evropske komisije u Beogradu.

3 | 18 opština su: Bujanovac, Bela Palanka, Niš-Crveni Krst, Pirot, Vranje, Aleksinac, Krugujevac, Valjevo, Koceljeva, Šabac, BG-Barajevo, BG-Grocka, Novi Sad, Sombor, Kikinda, Kruševac, Negotin, Novi Beograd. Komisija za male grantove je ukupno pregledala 57 predloga projekata, od čega je odobreno 35 projekata (ukupan iznos rezervisan za projekte je bio 348.248 evra).

4 | Detaljnije u publikaciji „Implementacija akcionih planova za Rome na lokalnom nivou”.

Program podrške Romima

Metju Njuton, program menadžer

Vladimir Rusić, savetnik na projektu za stanovanje i zdravlje

Nikola Duvnjak, savetnik na projektu za obrazovanje

e-mail: omis-rap@osce.org

Misija OEBS u Srbiji
Čakorska 1
11000 Beograd
Srbija

telefon: +381 11 3606 100
fax: +381 11 3606 116
e-mail: ppiu-serbia@osce.org

www.osce.org/serbia

Sprovođenje nacionalnih akcionih planova

U kontekstu programa koji su finansirani od strane Evropske komisije, Misija OEBS-a je, u saradnji sa SRNS-om, uložila značajne napore i sredstva u podršku relevantnim ministarstvima u sprovođenju nacionalnih akcionih planova za inkluziju Roma.

Romski asistenti u nastavi

Tokom 2006/07. godine, Misija OEBS-a pružila je finansijsku i tehničku podršku Ministarstvu prosvete za uvođenje projekta „Romski asistenti u nastavi“ (RAN) u osnovnim školama u Srbiji. Uvođenje probnog sistema nadovezalo se na zajedničku studijsku posetu Ministarstva prosvete, SRNS-a i OEBS-a Mađarskoj. Od decembra 2006. do marta 2007. godine, Misija je podržala selekciju i obuku 54 RAN, od kojih je 28 angažovano od strane Ministarstva. RAN su radili u 26 škola⁵ počev od marta, a završno sa junom 2007.

Tokom perioda koji će se završiti u junu 2010, Misija OEBS-a će obezbediti operativnu podršku Ministarstvu prosvete u osnaživanju i proširivanju sistema romski asistenti u nastavi. Misija OEBS-a će podržati profesionalni razvoj asistenata, obezbediti plate za dodatnih 26 asistenata, pružiti pomoć u vidu opreme za škole koja će biti distribuirana kroz sistem RAN, a takođe će organizovati obrazovne radionice za Romkinje i obuku za školski kadar.

Romski zdravstveni medijatori

Tokom 2008. godine, Misija OEBS u Srbiji pružila je finansijsku i tehničku podršku Ministarstvu zdravlja u uvođenju sistema romski zdravstveni medijatori (RZM). Uvođenje sistema pratila je zajednička studijska poseta Ministarstva zdravlja, SRNS-a i OEBS-a Rumuniji. OEBS će pružiti podršku profesionalnom razvoju 45 medijatorki, koje će Ministarstvo angažovati za sprovođenje malih zdravstvenih inicijativa.

Legalizacija nelegalnih romskih naselja

Misija OEBS-a podržala je izradu Smernica za unapređivanje i legalizaciju neformalnih romskih naselja. Tokom 2009/2010. godine, Misija će pružiti tehničku podršku Ministarstvu za zaštitu životne sredine i prostornog planiranja za legalizaciju odabranih nelegalnih romskih naselja.

Naselje Gazela

U proleće 2008. godine, Misija OEBS-a pružila je podršku Koordinacionom centru za uključivanje Roma (Grad Beograd) u organizaciji predškolske pripremne nastave za 79-oro dece iz nelegalnog romskog naselja ispod mosta Gazela. Ova inicijativa je nastavljena pružanjem podrške pri upisu i obezbeđivanju redovnog pohađanja nastave pomenute dece u osnovnoj školi. U septembru 2008. godine, 27-oro dece je po prvi put upisano u tri lokalne osnovne škole⁶, dok je 37-oro dece upisano u Školu za obrazovanje odraslih „Đuro Salaj“. Misija OEBS-a je dobila finansijsku podršku za pomenute inicijative od vlada Norveške i Španije.

Komplementarne inicijative

Misija OEBS-a je tokom godina, kao deo napora u promovisanju prava i uključivanja romske nacionalne manjine, sprovela niz komplementarnih inicijativa. U 2008. godini ove inicijative uključuju:

- Dva okrugla stola održana zajedno sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, i studijsku posetu Mađarskoj sa ciljem da se ojačaju odnosi između romske zajednice i institucija za sprovođenje zakona kao i da se promoviraju primeri dobre policijske prakse;
- procenu političke participacije romske zajednice i sprovođenje mera za promociju političke emancipacije Romkinja;
- u partnerstvu sa SRNS održana je prezentacija različitih institucionalnih inicijativa u okviru inkluzije Roma, za osamnaest medijskih redakcija u Srbiji koje emituju programe na romskom jeziku; i organizovanje treninga za predstavnike odabranih medijskih redakcija;
- sprovođenje mera koje se posebno odnose na Romkinje žrtve trgovine ljudima;
- u partnerstvu sa SRNS organizovana su javna slušanja u 5 opština/gradova.

Budući programi

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava (koje zastupa SRNS) i Misija OEBS-a će, u okviru postojećeg partnerstva, pripremiti sveobuhvatan i multisektorski predlog projekta. Predlog će se fokusirati na promociju inkluzije Roma u četiri ili pet gradova/opština Srbije putem kreiranja komplementarnih i odgovarajućih politika, struktura i kapaciteta među različitim pružaocima usluga, kao što su lokalne samouprave, škole, zdravstveni centri, centri za socijalni rad, policija i mediji. Ovakav sveobuhvatni pristup obezbediće model dobre prakse koji će moći da posluži državnim i lokalnim vlastima – posebno u pogledu koordinacije u pružanju javnih usluga – i služiti da generalno podstakne proces integracije. Ministarstvo i Misija OEBS-a planiraju da projekat podnesu na razmatranje za finansiranje u okviru fondova Instrumenta za predpristupnu pomoć (IPA).

Misija u Srbiji

ORGANIZACIJA ZA EVROPSKU
BEZBEDNOST I SARADNJU

Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju radi na **postizanju stabilnosti, napretka i demokratije** u 56 zemalja članica kroz politički dijalog o zajedničkim vrednostima i kroz praktičan rad koji čini trajnu razliku.

5 | 26 škola u 18 opština.

6 | Kao deo podrške, za svako dete je obezbeđen po komplet udžbenika i zimske odeće (uključujući i opremu za fizičko vaspitanje), školski ranac sa priborom, kao i komplet higijenskih potrebnosti. OEBS je takođe obezbedio i dva romska asistenta u nastavi, koji će raditi sa decom u narednih šest meseci.